UUTISET

Hallituksen ensimmäinen vuosi energiapolitiikassa ei ole ollut menestystarina. **MTK:N PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA**

Energian tuonti painaa vaihtotasetta

MTK:n mielestä hallitus on tähän saakka hapuillut yrityksissään korvata tuontienergiaa kotimaisella. Nyt uusissa linjauksissa on aineksia parempaan. Suunnitelma voi tuoda maaseudulle merkittäviä investointeja ja työpaikkoja.

Elinkeinoministeri **Kari Häkämiehen** (kok.) mukaan energian tuonti on yksi merkittävä tekijä sille, että Suomen vaihtotase on kääntynyt tappiolle.

Nyt hallitus kaavailee tuontienergian korvaamista kotimaisella vaihtotaseen kääntämiseksi voiton puolelle.

Energian tuontia aiotaan vähentää osana puhtaan energian ohjelmaa, joka ulottuu vuoteen 2025 saakka, kertoi Häkämies maanantain Helsingin Sanomissa.

Maakaasun käytöstä leikataan kymmenesosa, öljystä viidennes ja kivihiilestä luovutaan lähes kokonaan.

Puhtaan energian ohjelman pitäisi parantaa vaihtotasetta lähes kahdella miljardilla. Ohjelma sisältää biopolttoaineiden tuotantoa kotimaisesta jätteestä ja puusta sekä tuulivoimaa.

MTK tyytyväinen, jos linja muuttuu

MTK on tyytyväinen Häkämiehen puheisiin, sillä tähän saakka nykyisen hallituksen energiapolitiikka on ollut hapuilevaa.

”Uusimmissa linjauksissa on nähtävissä ainekset laajempaan, koko hallituksen energiapolitiikan suunnan muutokseen. Jos se ei jää pelkäksi puheeksi, MTK tukee aktiivisesti tavoitteiden toteutumista”, järjestön puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoo.

Nykyiseen politiikkaan Marttila ei ole tyytyväinen.

”Hallituksen ensimmäinen vuosi energiapolitiikassa ei ole ollut menestystarina. Edellisen hallituksen aikaansaamat kasvuluvut biopolttoaineissa ovat hiipuneet. On keskitytty ongelmiin ja asioiden vieminen eteenpäin on lykkääntynyt.”

Marttila muistuttaa, että Suomi on metsäenergian suurvalta. Maaseudulla on myös kymmeniä tuhansia hehtaareja tilaa sekä tuuli- että aurinkoenergian hyödyntämiseille.

Osa investoinneista maaseudulle

Häkämiehen esittelemä ohjelma lopettaa sähkön nettotuonnin. Samalla se kannustaa sähköautojen hankkimiseen. Tavoite edellyttää kolmen luvan saaneen ydinvoimalan rakentamista.

Ohjelman vaatimat investoinnit ovat 15–17 miljardia euroa.

Niistä suurin osa kuluu ydinvoiman rakentamiseen.

Miljardi-investoinneista osa tulee myös maaseudulle, sillä puuenergia ja tuulivoima sekä puusta tehtävä biokaasu ovat ohjelman keskeisiä keinoja.

”Ohjelma tuo työtä, liiketoimintaa ja kasvavia rahavirtoja koko Suomeen. Se vaatii uusia markkinakanavia ja paikallista pienimuotoista yrittämistä, jotta puu saadaan liikkumaan”, Marttila kaavailee.

Työpaikkoja syntyy arvioilta 100 000, niistäkin suurin osa ydinvoimateollisuuteen. Maaseudulle syntyvien työpaikkojen määrää ei ole vielä arvioitu.

Maatilat vielä unohtuneet

Puhtaan energian ohjelmassa huomioidaan lähes kaiken kokoinen energiantuotanto. Puuta energiaksi käyttävä metsäteollisuus ja biopolttoainetta tuottavat laitokset työllistävät pieniä ja paikallisesti toimivia kuljetus- ja koneyrityksiä.

Kotitalouksia kannustetaan tuottamaan sähköä itselle aurinkovoimalla. Sähköyhtiöille kaavaillaan velvoitetta ostaa ylimääräinen sähkö.

Vaan yksi energiantuotannon resurssi puuttuu.

”Maatilan mittakaava on päättäjiltä unohtunut kokonaan. Peltobiomassalle ja karjanlannalle ei ole minkäänlaista tukijärjestelmää”, Marttila sanoo. **AIMO VAINIO**

PUHTAAN ENERGIAN OHJELMA

Öljyn käyttöä vähennetään, hiilestä luovutaan

Öljyn käytöstä leikataan viidennes, maakaasusta kymmenesosa, hiilestä luovutaan lähes kokonaan.
Kotimaisesta jätteestä ja puusta tuotetaan biopolttoaineita ja -kaasua. Suositaan sähköautoja.
Tuulivoiman tavoite nostetaan kuudesta terawattitunnista yhdeksään.
Rakennetaan kolme ydinvoimalaa.
Ohjelman tavoitteena on parantaa energiaomavaraisuutta, vähentää hiilidioksidipäästöjä ja parantaa vaihtotasetta.

Osuuskunta jatkaa Jukon perunakoneiden valmistusta

MYNÄMÄKI (MT)
Mynämäkeläisen Jukon tarina jatkuu. Yhtiön entiset työntekijät perustivat Ratas ja Ruuvi -osuuskunnan, joka osti pari viikkoa sitten peruna- ja juurikaskoneiden tuote- ja myyntioikeudet sekä konepajan koneet ja työkalut Kongskildeltä.

Tälle kaudelle ei enää ehditä tehdä koneita. Ensi vuodelle tehdään, mikäli tilauksia tulee, toteaa osuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tuittu**.

Ratkaisua Jukon tuotannon jatkamiseen on haettu aktiivisesti 2,5 vuotta eli siitä saakka, kun Kongskilde ilmoitti lopettavansa tuotannon omissa nimissään Mynämäen tehtaalla. Viime vaiheessa kättä väännettiin kauppahinnasta. Hintaa ei kerrota.

Kaupassa riitti hieromista. Osuuskunta ostaa Jukon kaikkien peruna- ja juurikaskoneiden tuote- ja myyntioikeudet sekä valmistuksessa tarvittavat koneet ja laitteet. Samoin osuuskunta osti varaosavaraston ja otti vastatakseen myös vanhojen koneiden varaosahuollon, toteaa toimitusjohtaja **Esko Martikainen** Kongskilde Jukolta.

Tehdashalli jää Kongskildelle ja osuuskunta vuokraa tiloja tarpeidensa mukaan. Myös lämpökäsittelylaitos kuuluu vuokraan.

Tuittu ja Martikainen ovat silminnähden tyytyväisiä syntyneestä sopimuksesta. Jukojen tekeminen voi jatkua. Varhaisperunan viljelijät ovat kyselleet nosto- ja istutuskoneita, mutta epäselvän tilanteen takia niitä ei ole voitu tehdä.

Kongskilde ei halunnut tehdä perunakoneita eikä osuuskuntakaan pystynyt tekemään niitä, sillä tuoteoikeudet olivat yhtiöllä.

Peruna- ja juurikaskoneet ovat olleet lähtölistalla siitä saakka, kun Kongskilde osti tehtaan. Yhtiö ilmoitti Jukokaupan jälkeen, etteivät peruna- ja juurikaskoneet kuulu konsernin ydintoimintoihin.

OSUUSKUNTA

Ratas ja Ruuvi

Osuuskunta perustettiin heinäkuussa 2011 ja toiminta käynnistyi elokuun alussa.
Perustajajäseniä on 11, jotka ovat töissä osuuskunnassa. Kaikki ovat entisiä Jukon työntekijöitä.
Jukon peruna- ja juurikaskoneiden tuote- ja myyntioikeudet ostettiin 28. kesäkuuta 2012 Kongskildeltä.
Liikevaihtotavoite ensimmäisellä tilikaudella on 650 000 euroa.

11 osakkaan osuuskunta

Osuuskunta perustettiin vajaa vuosi sitten 11 entisen jukolaisen voimin. Tehdas oli jo ehtinyt hiljentyä, sillä tuotanto loppui loppukeväällä 2010. Pari työntekijää teki varaosia vanhoihin koneisiin.

Nyt kaikki 11 osuuskunnan perustajajäsentä ovat töissä osuuskunnalla. Kun omistusosuus jäi pieneksi, niin osakkaat ovat verotuksellisesti normaalissa työsuhteessa osuuskunnalla.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana osuuskunnan toiminta on vähin erin lisääntynyt. Jukon varaosien lisäksi työtä on tullut talon ulkopuolelta.

Mukana on osaamista kaikilta tuotannosta tarvittavilta aloilta koneistuksesta ja kuumakäsittelystä maalaukseen, kokoonpanoon ja markkinointiin.

VEIKKO NIITTYMAA

Puheenjohtaja Mikko Tuittu Ratas ja Ruuvi osuuskunnasta ja toimitusjohtaja Esko Martikainen Kongskilde Jukolta tutkivat perunan istutuskonetta, jota aletaan yli 2 vuoden tauon jälkeen tehdä Mynämäellä.

Kiinnostuneita oli alussa enemmän, mutta ryhmä kutistui viime metreillä. Osa ehti löytää muuta työtä. Tuittukin oli liki vuoden naapuritontilla olevan yrityksen palveluksessa, mutta palasi jukolaiseksi. Suhteet naapurissa olevaan yritykseen on pidetty hyvinä. Osuuskunnan työntekijöitä on töissä naapurissa.

Lähiviikot ovat kiireellisiä, vaikka osuuskuntalaisten pitäisi pitää lomia. Kauppa sisälsi kaikki Jukon peruja olevat koneet ja kalusteet. Ne pitää siirtää osuuskunnan vuokraamiin tiloihin. Tila vähenee huomattavasti, eikä kaikkia koneita edes tarvita. Osa ehkä myydään, Tuittu miettii.

Jukon kylvökoneiden ja kivenkeruukoneiden tuotanto siirrettiin Puolaan ja Ruotsiin, mutta valmistuksessa tarvittavat koneet jäivät Mynämäelle.

Alansa ensimmäinen

Osuuskunnan perustaminen oli haasteellista, sillä se lienee ensimmäinen teollisuudessa toimiva osuuskunta. Asia kiinnosti hallintoa ja paikallinen ely-keskus on ollut aktiivisesti mukana kannustamassa eteenpäin. Tämä on uutta kaikille, Tuittu miettii.

Osuuskunta on kevyt ja helppo tapa siirtyä yrittäjäksi, mutta muutoin se ei juuri eroa yhtiöstä, Tuittu sanoo. Martikaisen mukaan osuuskunta pystyy toiminaan, eikä Kongskildellä oltu epäileväisiä toimintamalliin. Paljon auttoi, kun osuuskunnan jäsenet ovat entisiä työntekijöitä.

VEIKKO NIITTYMAA

Ensimmäinen jätekuorma lähti Etapista voimalaan

Kierrätyskelvotonta jätettä aletaan polttaa energiaksi Pohjanmaalla

Lakeuden Etapin ensimmäinen jätekuorma lähti maanantaina Mustasaaren jätevoimalaan energiana hyödynnettäväksi.

Jätevoimala muuttaa energiaksi kierrätyskelvottoman, ennen kaatopaikalle päätyneen jätteen.

Käytännössä jätevoimalassa hyödynnetään lämmöksi ja sähköksi noin 400 000 asukkaan jätteet Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla. Jätevoimala käsittelee jopa 150 000 tonnia jätettä vuosittain.

”Enää 10–15 prosenttia aiemmin kaatopaikalle kulkeutuneesta jätteestä päätyy sinne. Tämä on merkittävä muutos. Se tarkoittaa, että yli 400 000 tonnia ennen kaatopaikalle sijoitettua jätettä hyödynnetään nyt energiana”, toteaa käyttöpäällikkö **Ilkka Letonsaari** Lakeuden Etapista.

”Tämä on erityisen suuri asia ympäristön kannalta”, Letonsaari toteaa.

Etapissa jätettä on välivarastoitu voimalaa varten jo toista vuotta. Kesäkuussa jätehuoltokeskukseen valmistui jätteen siirtokuormausasema.

Siirtokuormaus tarkoittaa poltettavan jätteen kokoamista välivarastoon, jätteen tiivistämistä ja kuljettamista suurempina erinä jätevoimalaan.

Jätehuoltokeskuksesta Westenergyn jätevoimalaan lähetetyn jätteen polttaminen alkaa elokuussa.

JUKKA KOIVULA

Kunnan järjestämä jätehuolto edullista

Kunnan järjestämä jätehuolto on edullisinta, kerrotaan Jätelaitosyhdistys JLY:n yhdyskuntajätehuollon asiakashintoja koskevassa selvityksessä.

Selvityksessä todetaan, että kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus on selvästi kalliimpi vaihtoehto.

Kunnan järjestämä jätehuolto oli 20 prosenttia edullisempi.

Esimerkiksi omakotitalon 240 litran sekajäteastian tyhjennys maksoi vuonna 2011 kunnan kilpailuttamana 6,51 euroa tyhjennykseltä.

Vastaava hinta kiinteistön tilaamana oli 8,07 euroa.

Sekajätteen osalta säästöjä syntyy vuosittain yli kymmenen euroa niille, jotka ovat kunnallisen jätehuollon piirissä.

Yli puolet kotitalouksista kuuluu kunnan hoitaman jätekuljetuksen piiriin.

Jätehuollon hintatietoja on kerätty 1980-luvulta alkaen.

Hinnat ovat nousseet tasaisesti lähes joka vuosi. Hintaerot ovat olleet koko ajan samansuuntaisia.

MT

www.maaseuduntulevaisuus.fi Hevostalousteema 18.7.2012 Painosmäärä 86 000 kpl

HEVOSTALOUS-teema

Numero ilmestyy 18.7.
Aineistot 12.7.

Numero jaossa Kuninkuusraveissa 21.–22.7.2012!

Hevostalous on koko ajan kasvava yritysala.
Tietoa ja taitoa tarvitaan niin eläin- kuin talousasioissa.
Ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Hevostalous-numeron aiheina mm.:
• Koneellinen lannanpoisto
• Tallien tilavaatimukset
• Hevosen lannan poltto
• Hevosen hyvinvointi

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa teemanumerosta!

Aineistopäivä 12.7.
Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Lukijamäärä 321 000 (KMT 2011)
Levikki 83 259 (LT 2011)

JAUHIAISEN PUSSISTA

Aluepolitiikan vetinen tie ojasta allikkoon

Suomessa on ”sanottu” harjoitettavan alueelliseen tasapainoon tähtäävää politiikkaa. Parikymmentä vuotta sitten – silloin kun Kera oli vielä Kehitysaluerahasto – meillä olikin varsin tehokkaita alueellisen kehityksen työkaluja. Oli laaja kuljetustukijärjestelmä, investointituet ja mielestäni investointien erittäin hyvä houkutin, kehitysaluepoistot. Valtiokin sanoi, ainakin puheissaan, harjoittavansa hajasijoituspolitiikkaa.

Miten sitten käytännössä on toteutunut alueellisen kehityksen tasapainotus? Oheinen asetelma sen kertoo.

Runsaan 20 vuoden aikana maamme nettomuutto on ollut 1,86 miljoonan ihmisen määrää vastaava muuttokuormien summa. Lappi tässä rumbassa on ollut suurin häviäjä runsaan 30 000 ihmisen hävikillään. Uusimaa on taas ylivoimainen voittaja runsaan 100 000 ihmisen volyymillaan.

Merkille pantavaa tässä yhteiskunnallisessa rakennemuutoksessa on se, että yksityinen sektori on siirtänyt tiettyjä toimintojaan todella voimallisesti pääkaupunkiseudulle. Otettakoon tästä vaikkapa finanssiala. Yli 50 prosenttia kyseisen alan työpaikoista sijaitsee pääkaupunkiseudulla.

Monet elinkeinoelämää tukevat muutkin toimijat ovat pääkaupunkilaistuneet. Vanha yhteiskuntarakennetta kuvaava jako – primärituotanto ja seurannaiselinkeinot -akselilla: primärituotanto on vahvasti maakunnissa, seurannaiselinkeinot Ruuhka-Suomessa.

Muuttoliikkeen kustannukset MT

		Muuttoliike 1987–2010, henkilöä	Investointien tarve asuntoihin, milj. euroa*
Muuttovoittomaakunnat	Uusimaa	110 670	11 255
	Pirkanmaa	36 969	3 760
	Varsinais-Suomi	21 047	2 140
	Kanta-Häme	9 942	1 011
	Keski-Suomi	2 866	291
	Ahvenanmaa	1 856	189
	Yhteensä	183 350	**18 647**
Muuttotappiomaakunnat	Päijät-Häme	-1 154	-58
	Keski-Pohjanmaa	-7 968	-401
	Pohjois-Pohjanmaa	-8 466	-426
	Etelä-Karjala	-8 821	-444
	Pohjanmaa	-11 306	-570
	Kymenlaakso	-13 007	-655
	Pohjois-Karjala	-14 527	-732
	Etelä-Pohjanmaa	-14 561	-734
	Etelä-Savo	-14 657	-738
	Pohjois-Savo	-16 365	-824
	Kainuu	-19 597	-987
	Satakunta	-21 250	-1 071
	Lappi	-31 671	-1 595
	Yhteensä	-183 350	**-9 237**

* 2,1 henkilöä ja 62m² per talous, asuntojen keskihinta pääkaupunkiseudulla 3 337 euroa/m² pääkaupunkiseudun ulkopuolella 1 653 euroa/m²

Vuonna 1990 valtion ja valtioenemmistöisten työpaikkojen osuus koko maan vastaavista työpaikoista oli Espoo–Helsinki–Vantaa-alueella noin 29 prosenttia. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin vastaava osuus oli noin 40 prosenttia. Hyvin on siis hajasijoitus onnistunut.

Maamme suurin päivälehti vuodatti pitkään surun kyyneliä Fimean siirtämisestä periferiaan. Siitä se on harvoin kantanut huolta, että tuhannet ja taas tuhannet joutuvat jättämään kotiseutunsa, luopumaan pilkkahinnalla asunnoistaan ja ostamaan kaavoittajien ja grynderien yhteistyöllä hinnoiltaan huippuunsa viritetyt uudet kodit ruuhka-suomesta. Tehokas aluepolitiikka on enää vain muisto ja sen hinta on yhteiskunnassa kova.

Kokonaan oma lukunsa on se, mitä pääkaupunkiseudulle keskittäminen maksaa. Tässä olisi yhteiskuntatutkijoille selvittämistä. Oma yksinkertainen analyysini koskee ainoastaan muuttoliikkeen asuntotuotanto ja -purkutarvetta. Ohessa olevassa asetelmassa sen laskelman yksinkertaiset johtopäätökset.

PAAVO JAUHIAINEN

Kirjoittaja on entinen yritysjohtaja, joka tarkastelee tilastoja tällä palstalla.